

RIKSFÖRBUNDET
SVENSK TRÄDGÅRD

VERKSAMHETSPLAN

2021

DETTA ÄR RIKSFÖRBUNDET SVENSK TRÄDGÅRD

- en ideell organisation, religiöst och partipolitiskt obunden, som främjar den hållbara fritidsodlingen och trädgårdsintresset för alla åldrar.

- huvudorganisation för trädgårdsföreningar, deras regionala förbund och enskilda personer.

DETTA VILL RIKSFÖRBUNDET SVENSK TRÄDGÅRD

- öka det allmänna trädgårdsintresset och förbättra trädgårdskultur och boendemiljö. Detta gör vi genom rådgivning, information och kunskapsspridning.

- arbeta för att förbättra människors livskvalitet genom gröna upplevelser och trivsam gemenskap i trädgårdsföreningen samt genom att sprida tillförlitlig kunskap.

- framhålla trädgårdens betydelse för hela samhällets utveckling och värde, för rekreation, boende, rehabilitering och fritidsaktiviteter och därför ta initiativ till att påverka myndigheter, företag och andra organisationer.

- stimulera förbundets föreningar som i sin verksamhet skapar gemenskap, möten, kunskapsutbyte och även personlig utveckling.

- framhålla trädgårdens betydelse för hela samhällets utveckling där vi tar initiativ för att påverka myndigheter, företag och andra organisationer. Vi arbetar för att höja de privata trädgårdarnas status i samhället och lyfta kunskapen om privatträdgårdens betydelse.

- som kulturbärare vill förbundet väcka intresse för, samt bevara odlingskunskaperna och förmedla dessa över generationer.

- verka för ett hållbart, hänsynsfullt odlande och uppfyllande av de nationella miljömålen.

  Våra miljöfokusområden är:
  - begränsa klimatpåverkan
  - ett rikt växt- och djurliv
  - ett rikt odlingslandskap
  - god bebyggd miljö
  - ingen övergödning
  - giftfri miljö

Förord

Hela världen har haft ett mycket svårt år med Covid-19 och vi är fortsatt i denna pandemi.

För många har trädgårdsodling varit en räddning från isolering och tristess. Att trädgårdsintresset stått mycket högt i kurs och odlingsintresset formligen exploderat, står utom allt tvivel.

Nu måste vi i de lokala trädgårdsföreningarna fånga upp dessa nya odlare och inviga dem i trädgårdskulturens magiska värld.

Utomhus är det fortsatt möjligt att umgås med trädgårdsaktiviteter om det sker under betryggande former. Utnyttja detta!

Riksförbundets Svensk Trädgårds verksamhetsplan för 2021 anger inriktningen och fastställer ramen för förbundets arbete under innevarande år.

Den digitala utvecklingen måste fortgå. Krisen har påskyndat utvecklingen. Tack vare digitala verktyg som Zoom kunde fjolårets fullmäktige hållas.
Förbundsstyrelsen har inte träffats fysiskt på över ett år utan alla möten har skett via Zoom. Många föreningar har gjort på samma sätt och även kunnat hålla föreläsningar den vägen.

Naturligtvis skall vi så fort som möjligt återgå till att träffas fysiskt och utbyta odlingserfarenheter eller bara umgås.

Vi fortsätter det viktiga arbetet med medlemsregistret och går nu in i en lugnare och mer stabil fas. Nu kan vi skörda frukterna av denna investering och detta omfattande arbete.

Nu är det dags att ta tag i och utveckla vår nya hemsida. Det är ett fortsatt steg i att öka kommunikationen i Trädgårds-Sverige och öka tillgängligheten på kunskap och information.

Med stora förhoppningar om vaccinering, ett lyckosamt odlingsår och normalt umgänge i Trädgård-Sverige 2021

Tomas Lagerström
tf. förbundsordförande

Verksamhetsplan för Riksförbundet Svensk Trädgård år 2021

Fullmäktige är Riksförbundet Svensk Trädgårds högsta beslutande organ och fullmäktigemötet kommer att hållas digitalt via Zoom den 17–18 april. Kallelsen finns att läsa i Hemträdgården nr 1, 2021.

Övergripande verksamhet

Den övergripande verksamhet som finns upptagen i våra stadgar täcker tre områden:
• att vårda och värva medlemmar och föreningar för att med ökade medlemstal stärka förbundets inflytande.
• att ytterligare förbättra vår kunskapsförmedling, kommunikation och service.
• att öka kännedomen om organisationen och dess verksamhet.

Verksamhetsplanen för Riksförbundet Svensk Trädgård utgår från dessa områden med:
• Kunskapsspridning och kulturbärande
• Främjande och förvaltning av organisationen
• Utåtriktad verksamhet och påverkansarbete

Kunskapsspridning och kulturbärande

Hemträdgården
Hemträdgården är förbundets tidning, och kommer ut med sex nummer till alla medlemmar, distribuerade via Postnord. Under året fortsätter tidningen förmedla kunskap om biologisk mångfald, vattenhushållning, odla med barn, växtporträtt av olika släkten och typer av växter för trädgården, odling, växtskydd, växtnäring samt besöksmål med trädgårdsanknytning. Trädgårdsaktuellt fortsätter i år med olika typer av beskärning, varvat med nyheter. En ny grafisk profil för tidningen planeras.

Årets utgivna tidningar av Hemträdgården kommer även att publiceras digitalt och läggas till de befintliga för att bygga upp ett digitalt tidningsbibliotek. De hittas under medlemsinloggning på hemsidan.

Rådgivningen
Trädgårdsrådgivning via telefon och mejl fortsätter. Frågorna ökade med mer än 20 procent i fjol och ett ökat tryck kan förväntas även i år. Vi fortsätter publicera frågor och svar i Hemträdgården. Planen är att publicera medlemmarnas frågor mer regelbundet i våra olika kanaler. Planer finns att testa en digitaltjänst för rådgivning via Zoom. Tanken är att fler ska kunna ta del av rådgivningen samtidigt.
Under rubriken Trädgårdsaktuellt fortsätter rådgivarna skriva om aktuella ämnen i varje nummer av Hemträdgården.
Föredrag i trädgårdsföreningarna genomförs när det blir möjligt och föreningar som fick ställa in under 2020 prioriteras. Finns det möjlighet ska föredrag göras digitalt enligt överenskommelse. Ambitionen är att förvalta befintliga rådgivarresurser på ett hållbart sätt.

Trädgårdspanarna
Medlemmar gör enkla medborgarspaningar i sina trädgårdar för att lyfta en aktuell fråga och bli delaktiga i kunskapsförmedlingen. Spaningarna fyller 20 år. I år kommer vi att undersöka om gödsling med urin kan vara ett fullgott gödselmedel i jämförelse med ett vetenskapligt sammansatt mineralgödselmedel.

Faktablad
Inget nytt faktablad kommer tas fram, resurser ska användas till att se över de befintliga och digitalisera dem.

Särtryck
En reviderad version av särtrycket Växtbiologi, i ny layout, är tryckt 2021 och säljs bland annat till studenter och skolor.

Zonkartan
Vi fortsätter arbetet med att tillgängliggöra Svensk Trädgårds zonkarta samt att bevaka användandet av den. Nya samarbeten kring arbetet med zonkartan utreds.

Mässor och andra aktiviteter
Riksförbundet medverkar med digital monter under Nordiska Trädgårdar, ett digitalt event 25–28 mars. Riksförbundet bidrar med sju föredrag på ämnen så som smart vattenhushållning, fruktträdsbeskärning, odla unga odlare och odla hållbart i en villaträdgård.
Hållbart vatten – ett samarbetsprojekt med VA/SYD, Gunnel Carlson och Riksförbundet. Information och material om hållbar vattenhushållning, smarta vattenlösningar synliggörs och sprids via hemsida och sociala medier hos samtliga samarbetspartners.

Odla unga odlare
Projektet Odla unga odlare fortsätter i samarbete med sponsorer (Hasselfors Garden, Granngården, Nelson Garden). Vi söker nya samarbeten för att sprida odlingskunskap till skolor över hela landet. Medverkar på digitala mässor i relevanta sammanhang och sprider kunskap genom olika digitala kanaler.
Nyhetsbrev tas fram och ett antal odlingsfilmer kommer att spelas in för att inspirera pedagoger. Våra trädgårdsföreningar har möjlighet att söka bidrag för samarbetsprojekt kopplade till ämnet.

Kurser
Ett kurstillfälle för Grönt Kort i fruktträdsbeskärning kommer att hållas. Kursen är enbart tillgänglig för medlemmar i Riksförbundet. Kursen är redan fullbokad. En kurs som påbörjades hösten 2020, har sin avslutning i mars 2021. Fortbildningskurser för dem med Grönt Kort kommer att hållas under vår och höst.

Digitala föreläsningar
Vi sprider information till föreningar och medlemmar om live föreläsningar och förinspelade föredrag.

Främjande och förvaltning av organisationen

Medlemsservice och medlemsregistret
Medlemsservice administrerar förbundets och föreningarnas medlemsregister, sköter avisering och bokföring av medlemsavgifter och utbetalningar till föreningarna.

Medlemsservice fortsätter serva förbundets medlemmar och underlätta administrationen för föreningarna. Arbetet med att utbilda fler föreningsanslutna administratörer fortsätter. Alla föreningar är anslutna till medlemssystemet arcMember. 2/3 har i dag direkt access till och har översikt över sina medlemmar samt skickar nyhetsbrev med e-post genom systemet. Arbetet med att utveckla medlemsregistret kommer att fortsätta i mån av resurser.
Viktigt att se till att föreningarna kommer igång och ser vikten av att använda registret. Enkelhet för lokalföreningen och även ett sätt att nå ut till sina medlemmar. Göra utskick mm därav spara bl a tryck och portopengar. Vi ser vikten av att fortsätta utveckla!

Ekonomi
Med anledning av behovet av att stärka förbundets soliditet tillsätts en arbetsgrupp med representanter från lokala föreningar och styrelsen för att ta fram en kort handlingsplan i detta ämne.

Utveckling av hemsidan och ny webbshop
Vi är i sista fasen där vi nu utvecklar funktioner som ska anpassa hemsidan tradgardssverige.org till vår verksamhet. För tillfället har Riksförbundet två hemsidor:
– tradgard.org, vår gamla hemsida, och
– tradgardssverige.org.
Vi kommer flytta över innehåll från tradgard.org. Genom hemsidorna når vi ut med kampanjer och stödjer våra föreningar.
Den senare sajten ska i år ska anpassas till våra behov. Utvecklingen har fått göras etappvis för att vi ska klara utgifterna. Den gamla sajten kommer att stängas ner så fort den nya är klar och viktig information förts över. På hemsidan ska vi samla information och kunskap. Kanslipersonalen internutbildas så att var och en på ett effektivt sätt kan uppdatera sina berörda delar av den nya hemsidan.

En egen webbshop kommer lanseras under första kvartalet. Detta för att effektivt nå ut med våra produkter så som särtryck, lösnummer av Hemträdgården, affisch, resor, föredrag m m. Det sparar kansliresurser och ger förhoppningsvis ökade intäkter på sikt. Shopen nås via vår hemsida tradgardssverige.org.

Digitala kurser och verktyg
Förbundet vill erbjuda styrelsemedlemmar i föreningar digitala kurser bland annat i verktyget Zoom och erbjuder stöd till föreningar inför digitala föreläsningar, årsmöten med mera. Interna kurser om digital kommunikation kommer hållas för kanslipersonalen.
Förbundets styrelse har i år infört digital signering av viktiga dokument. Det förenklar arbetet och spar tid och porto. Verktyget presenteras även för föreningarna.

90-konto och Givas kvalitetskod
Vi har ett 90-konto som vi lyfter i de sammanhang där det är relevant.

Förbundet arbetar kontinuerligt med att utveckla kvaliteten i förbundets arbete, säkra intern kontroll och styrning och stödja utvärdering av effekter av projekt, insatser eller verksamheter. Nya arbetspolicys har tagits fram för att förtydliga hur vi ska arbeta. Alla policys och andra styrdokument samt hur vi arbetar utifrån Givas kvalitetskod kommer på den nya hemsidan.

Arbetsmiljö
Förbundets systematiska arbetsmiljöarbete fortsätter under 2021, även när det gäller de anställdas arbete på distans. Medarbetarsamtal och lösningar för att kontinuerligt förbättra arbetsklimatet på kansliet och minska arbetsbelastningen fortsätter. Utöver detta erbjuds, liksom tidigare, varje anställd ett friskvårdsbidrag.

Marknadsföring/Medlemsvärvning för att stödja föreningar
Det långsiktiga arbetet med marknadsföring fortsätter för att nå ut till media, samarbetspartners och presumtiva medlemmar.
Förbundet erbjuder stöd till föreningar inför digitala föreläsningar, årsmöten med mera, och tillhandahåller information och digitala utbildningsdagar i verktyget Zoom.
Förbundet tillhandahåller värvningsmaterial.
Kampanjmaterial och reklamfilmer tas fram under året och sprids i samtliga våra kanaler för att lyfta aktuella erbjudanden och vår verksamhet.

Com.posten, interninformation från kansli till föreningarnas styrelser. Utkommer fyra gånger per år.

Hemträdgården som medlemsvärvning
Försäljning av lösnummer görs för att marknadsföra förbundet på utvalda utförsäljningsställen och genom vår nya webbshop. Tidningen används aktivt i marknadsföring av Riksförbundet och dess föreningar.

Bidrag till föreningar
Förbundet vill väcka intresse för samt bevara odlingskunskaperna över generationerna. Föreningsbidraget är till för föreningar anslutna till Riksförbundet Svensk Trädgård.

Medlemsförmåner
Vi fortsätter att marknadsföra redan existerande förmåner så att de utnyttjas och söker hitta flera samarbetsparter och sponsorer för fler medlemsförmåner.

Regionmöten
Digitala regionmöten planeras under vår och höst för att skapa möjlighet att träffa representanter från andra föreningar, representanter för kansliet samt en representant från Riksförbundets styrelse. Temat för kommande möten är hur föreningar kan fortsätta sitt arbete under ändrade förutsättningar. Vad kan vi lära av varandra och hur kan vi engagera.

Sommarmötet
För andra året i rad har vi, p g a pandemin, valt att ställa in sommarmötet och önskar alla välkomna till Gotlands vackra trädgårdar och Gotlands Trädgårdssällskap 2022.

Äpplets Dag
25 september firas Äpplets dag. Äppelaffischen över Sveriges landskapsäpplen finns att beställa till förmånligt pris för föreningar och medlemmar. Faktablad om äppelträd finns att ladda ner gratis från hemsidan och att beställa från kansliet för egna aktiviteter.

Tusen Trädgårdar
Arrangemanget hålls vartannat år vecka 26, nästa gång år 2022. Under 2021 sprids kunskap om arrangemanget och nya samarbeten och sponsorer söks. Huvudarrangörer är Riksförbundet Svensk Trädgård, Gunnel Carlsson och Studiefrämjandet. Nuvarande samarbetsparter är Trädgårdsamatörerna, FOR och Rikare Trädgård.

Utmärkelser
Svensk Trädgårds Eldsjäl
Utmärkelsen Svensk Trädgårds Eldsjäl för år 2020 delas ut på den digitala mässan Nordiska Trädgårdar i mars, priset för 2021 delas ut på lämplig plats under hösten.

Kungl. Patriotiska Sällskapets medaljer
Riksförbundet föreslår mottagare och står för utdelningen av trädgårdsmedaljerna från Kungl. Patriotiska Sällskapet.

Utåtriktad verksamhet och påverkansarbete

Sociala medier
Facebook och Instagram kommer fortsatt att vara viktiga kommunikationskanaler. Vi lyfter även förbundet via Linkedin. Via IGTV (på Instagram) och Svensk Trädgårds Youtube-kanal når vi ut med vårt rörliga material.

Pressmeddelanden
Pressmeddelanden kommer att skickas ut via Svensk Trädgårdsnyhetsrum på Mynewsdesk.

Elitplantstationen, E-planta och POM
Som en av stiftarna medverkar Riksförbundet Svensk Trädgård i Elitplanstationens styrelse och programgruppen för plantskoleväxter för att fortsatt främja utvecklingen av hållbart och friskt växtmaterial. Vidare medverkar man i samarbetet kring urval av gamla kulturväxter framtagna inom POM (Programmet för odlad mångfald).

Fritidsodlingens riksorganisation, FOR
Riksförbundet är en del av FOR, ett samarbete mellan 20 olika fritidsodlarorganisationer. FOR är fritidsodlarens länk till samhällets myndigheter. Genom FOR utnyttjar vi möjligheten att påverka politiker, myndigheter och andra organisationer i frågor som berör fritidsodlingen inom Sverige och i EU. Tillsammans verkar vi för att:
– Skapa opinion i samhället för fritidsodlingens betydelse.
– Sprida kunskap om hållbar odling och biologisk mångfald.

– Verka för en allmän förbättring av trädgårdskulturen.

Lobbyarbete gällande anslaget från Jordbruksverket
FOR kommer under året fortsätta att lyfta fram fritidsodlingens betydelse och på olika sätt verka för att höja statsbidraget genom lobbyarbete och möten med utskott och beslutsfattare.
Genom FOR fungerar vi som remissinstans och kommer med yttranden i aktuella frågor. Vi bevakar frågan gällande invasiva främmande arter och inväntar förslaget på den nationella listan som förväntas komma hösten 2021.

Digital rådgivningsbas
FOR har avsatt medel för att fortsätta utveckla den digitala rådgivningsdatabasen på nätet. Riksförbundet stödjer detta arbete.
Våra rådgivare följer forskningsresultat eller medverkar i forskningsprojekt i ämnen som berör hemträdgården och fritidsodlingen och förmedlar kunskapen till förbundets medlemmar. Vi fortsätter att representera FOR i flera olika grupperingar som arbetar med forskning och utveckling inom trädgård.

FOR fokuserar särskilt på under året:
– Inventering av karantänskadegörare
FOR och Jordbruksverket har slutit avtal om samarbete gällande inventering av karantänskadegörare och anställer en person, feb–aug på 30%, för att ansvara för inventeringen. I projektet är vi särskilt intresserade av få med trädgårdsföreningar i södra Sverige som kan ställa upp som medborgarforskare. Syftet med inventeringen är att tidigt upptäcka eventuella karantänskadegörare.

– Rikare Trädgård
Rikare Trädgård är ett samarbete mellan FOR, Riksförbundet och flera ideella naturorganisationer med målet att öka kunskapen om biologisk mångfald i våra trädgårdar. Under 2021 kommer en kampanj att genomföras om dammar (vatten) i trädgården.
Årets trädgårdskryp – blir guldbagge. Information om arten kommer till våren. Man kan som privatperson eller förening nominera Årets Rikare Trädgård

– Invasiva främmande arter
Vi kommer att sprida kunskap gällande invasiva främmande arter samt samverka med våra nordiska grannar i ett gemensamt projekt kring detta med stöd från Nordisk ministerråd.
Studieplan om invasiva främmande växter har gjorts som vi kommer förmedla till fritidsodlare, vilka regler som gäller för invasiva främmande arter.

– Bekämpningsmedelsrester i växtnäring
FORs slutrapport om orsaken till skador som fritidsodlare fått på sina växter i samband med gödsling med organiska gödselmedel är klar i mars.

BUDGETFÖRSLAG FÖR RIKSFÖRBUNDET SVENSK TRÄDGÅRD 2021

	Resultat 2016	Resultat 2017	Resultat 2018	Resultat 2019	Budget 2020	Resultat 2020	Budget 2021
Intäkter							
Medlemsavgifter	6 717 175	6 689 720	6 566 805	7 058 120	7 041 300	7 052 830	6 991 000
Anslag	699 815	691 574	690 598	687 699	680 000	674 616	675 000
Tidningen	524 170	572 316	580 392	519 816	503 000	596 089	513 000
Grönt Kort	882 550	1 041 980	935 330	658 750	540 000	869 300	600 000
Övrigt	566 507	839 509	396 463	476 203	576 300	476 576	371 800
Summa intäkter	**9 390 217**	**9 835 099**	**9 169 588**	**9 400 588**	**9 340 600**	**9 669 411**	**9 150 800**
Korrigering 2018			-98 566				
			9 071 022				
Kostnader							
Personal och styrelse	-3 223 452	-3 695 885	-3 672 756	-3 888 812	-3 518 100	-3 667 562	-3 471 100
Direkte kostnader tidningen	-2 662 767	-2 794 427	-2 815 309	-2 607 388	-2 688 000	-2 663 596	-2 768 000
Övriga direkta kostnader	-1 134 341	-1 017 244	-995 426	-708 296	-720 500	-796 379	-686 200
Verksamhet kansli	-3 018 230	-3 601 730	-2 960 732	-2 741 114	-2 414 000	-2 537 788	-2 225 500
Summa kostnader	**-10 038 790**	**-11 109 286**	**-10 444 223**	**-9 945 610**	**-9 340 600**	**-9 665 325**	**-9 150 800**
Finansiella poster	26 593	-1 050	-218	-1 134		-2 193	
Resultat	**-621 980**	**-1 275 237**	**-1 274 853**	**-546 156**	**0**	**1 893**	**0**